

Adrian

Între femei

Sângeorzan

Cuprins

Introducere	7
Pavilionul de femei	15
O zi de miercuri	24
Rezidența în New York	47
Nu se poate!	75
Ruperea apelor	81
Armată și avorturi	89
Sarcini terminate	103
Comunism, capitalism, sex și libido	116
Mădălina	132
Cu fundul înainte	143
Zodiace, semne, credințe	155
O femeie norocoasă	168
Iubire târzie	173
Moșteniri	185
Un caz de urgență	197
Femeia mută	206
Supărare mare	214
Elefantul vărgat	220

Pavilionul de femei

DACĂ AȘ PUTEA SĂ ALEG trei lucruri în viață, cu siguranță că unul dintre ele ar fi legat de somn. De pildă, să pot funcționa normal doar cu vreo două-trei ore de somn din 24. Aș trăi într-un fel mult mai mult și aș putea face ceva cu lista cu care mă trezesc la cap în fiecare dimineață. Când lista cu ce ar trebui să fac peste zi e mai lungă, o am scrisă pe o foaie albă de hârtie care mă așteaptă lângă pat ca un crocodil cu fălcile deschise. Dacă dorm bine, șansa de a-i face față e mai mare.

Adevărul e că somnul n-a fost niciodată partea mea cea mai tare. Nu sunt neapărat un insomniac, dar de foarte tânăr am avut perioade în care am dormit prost. Mai ales în tinerețe, când viitorul era încă în fața mea, la pândă, necunoscut și fără formă, gata să mă înghită. La început am fost îngrijorat, dar după ce am reușit să intru la Medicină m-am mai liniștit, văzând că problemele mele cu somnul nu m-au împiedicat cu nimic să trec cu bine un examen cumplit, în care eram zece candidați pe un loc, nici să parcurg cu note mari cei șase ani grei de facultate.

În ciuda acelor vremuri, care răscoliseră și întorseseră pe dos viețile oamenilor, medicina își păstrase aproape neschimbată însemnele. Halatele albe rămăseseră niște uniforme respectate,

nepătate, iar jurământul lui Hipocrat se depunea la terminarea facultății la fel ca înainte. Cine mai avea pe atunci un asemenea privilegiu? Să depună un alt fel de jurământ decât al celor care ne conduceau. Îl depuneam, fără să ne dăm seama, ca pe o coroană de flori la capul unei societăți bolnave, care prin anii '70 încă se simțea destul de bine.

Stagiul de obstetrică și ginecologie l-am făcut în ultimul an, chiar înainte de absolvire. Tocmai treceam printr-o perioadă de insomnie care mă chinuia inexplicabil. Toate îmi mergeau bine. Aveam să fiu doctor la 24 de ani, eram printre primii 10 din promoție, puteam alege un loc bun de muncă, pentru că alegeam în ordinea mediilor, eram sănătos și plin de elan. Doar că nu-mi era clar deloc ce se va alege cu mine după absolvire și mai ales ce fel de specialitate să-mi aleg. Nici măcar dacă va fi una chirurgicală sau medicală. Deși trebuia să plecăm pentru un an sau doi la țară, nu voiam să sfârșesc ca doctor undeva într-un sat îndepărtat. Nici nu aveam încă de gând să-mi părăsesc țara și să-mi iau lumea în cap.

Căminul studentesc în care stăteam era la doi pași de Clinica 2, unde erau Maternitatea și Pavilionul de femei. Trebuia să facem două gărzi pe lună, dar eu am sfârșit prin a face benevol câte trei-patru pe săptămână. Oricum nu puteam dormi, așa că nopțile mă duceam la Pavilionul de femei care era la doi pași de căminul nostru. Prin ferestrele deschise ale sălilor de naștere se auzeau uneori țipetele celor care se chinuiau să nască.

Primele nașteri pe care le-am văzut m-au afectat atât de profund, încât am avut revelația găsirii a ceea ce căutam. Poate și pentru că trăiam într-o lume întoarsă pe dos, în care acest miracol al venirii pe lume rămăsese unul dintre puținele lucruri care ne mai ancora de o realitate solidă și ancestrală. Plus că într-o sală de naștere se întâmplă veșnic ceva. Ceva

care trebuie rezolvat imediat, ceva cunoscut, dar irepetabil. Nevoia mea de acțiune a fost satisfăcută din plin.

Nu am uitat niciodată prima mea gardă în sala de naștere. Era plin de femei în travaliu, iar moașele care mișunau peste tot spuneau că de vină e luna plină și vremea caldă de primăvară care inundase dintr-odată orașul cu o neobișnuită fierbințeală. Ferestrele vechiului spital erau larg deschise și un vânt cald, plin de polen și de găze trezite la viață, trecea senin prin saloane împrăștiind mirosul de iod, formol și igrasie istorică. Acele vechi spitale din Cluj fuseseră construite la început de secol XX pe vremea imperiului austro-ungar, când Clujului i se spunea „Micul Heidelberg“. Ce ne mai mândream cu asta! Purtam chipie mov făcute la comandă, neobligatorii, cu însemnele facultăților, și încă mai încercam cu încăpățănare să stăm agățați de vechile tradiții.

În anul acela, după aproape șase ani de tocit mințile și pantofii prin Cluj, ajunseseam veteranii Facultății de Medicină. Noi îi botezasem pe boboci în toamnă și alesesem regina balului măsurându-le candidatelor mijlocelul cu o panglică veche, ce avea pe ea drapelul decolorat al patriei, iar sânii, cu niște polonice de la cantina Babeș-Bolyai. Probabil că jumătate din cei șase ani ni-i petrecuserăm la faimoasa Croco, cafeteria unde se adunau mediciniștii ca o turmă ce se recunoștea ușor după cărțile groase pe care le căram cu noi și după mirosul de formol și iod impregnat în haine, care se armoniza bine cu cel al cafelei.

După șase ani, vânzătoarele ne știau pe nume și ne întrebau cât durează medicina asta, pentru că pare o veșnicie de când tot trecem pe acolo. La absolvire ne-am adunat peste două sute în față la Croco și le-am cântat pe patru voci *Gaudeamus* și alte cântece mai intime. Când le-am predat cheia

promoției noastre, vânzătoarele și-au șters ușurate ochii înlăcrimați.

La întâlnirea de 25 de ani, Croco ajunsese un bar oarecare, cu jocuri de noroc, jocuri mecanice la subsol și Internet, plin de camionagii și tineri cu tatuaje și *piercing*-uri. Șefa era una de pe vremuri, care ne-a spus că în fiecare toamnă trec pe acolo vechii medicinisti, ca niște pelicani migratori. Ne-a dus în pivnița barului, unde într-un colț erau depozitate, cu oarecare respect, multe chei de lemn cu anul promoției pe panglici.

În timpul studenției noastre din vechiul Cluj universitar încă mai rămăsese umbra unei foste faime împinse înainte cu chin și mândrie de câțiva bătrâni doctori și profesori care fuseseră lăsați în pace de regim. Papillian, Goia, Fodor, Preda, memoria lui Hațieganu încă se plimbau prin spitale și sălile de cursuri și formau doctori. Din primul an de studenție toți ni se adresau numai cu „domnule student“ chiar dacă ne picau la examene. Tovărășia noastră era clar alta, pentru că bolile rămăseseră aceleași, egale pentru toți, cu adevărat democratice.

În acea primă gardă la Pavilionul de femei din Cluj teii înfloriseră prematur și poate că și ei erau de vină că atâtor femei li se declanșase tocmai atunci travaliul. Când spui travaliu, spui muncă grea, iar nașterea e și ea o muncă cumplită la care e supusă femeia înainte de-a da viață. Când se declanșează, nu mai poți da înapoi.

În vechea sală, aceeași de zeci de ani, se naștea peste tot, pe mesele speciale făcute la Viena, aflate acolo de 70-80 de ani, sau direct în paturi. Mă învârteam de colo-colo prins de zarva din jurul meu încercând să ajut. Ca student nu erai lăsat să faci mare lucru. Una dintre femei, care nu mai avusese loc niciunde, era gata să nască pe o targă aflată pe coridor. Se chinuia fără să scoată cel mai mic scâncet. În timpul durerilor doar își dădea capul pe spate și se arcuia stând în coate ca

o felină rănită. Vedeam cum, împingând, i se umflau venele de pe cap și gât și am presimțit că se va întâmpla ceva curând. Era la doi pași de mine. Una dintre moașe mi-a strigat:

— Domnu' student, pune și mata mâna și ajută.

M-am apropiat de targa pe care se zvârcolea femeia. Când m-a simțit lângă ea, femeia și-a desfăcut larg picioarele. Era slabă, musculoasă și avea mâinile late de țărancă ce lucra la câmp, cu urme de pământ sub unghii. M-a apucat strâns cu ele de cot, să fie sigură că nu mai pot pleca, pentru că știa că eu voi fi singurul care se va afla acolo la nașterea copilului ei. M-a privit scurt în ochi și mi-a spus blând :

— Vezi să nu-mi scapi copilul!

Atunci am văzut capul păros gata să iasă. Întindea cu el țesuturile mamei care-i veneau pe ceafă ca o coroană palidă gata să plesnească. Femeia aproape că mi-a băgat unghiile în carne când s-a scremut ultima oară. Nu mai aveam scăpare. Copilul a țâșnit ca un sâmbure de cireasă și l-am prins instinctiv în brațe. Un copil abia născut e ceva foarte alunecos și zbătător, ca un pește căzut din cer. Eram cu mâinile goale și pentru câteva secunde am rămas blocat neștiind ce să fac. Eram împrôșcat din cap până-n picioare cu lichid amniotic și sânge. Țsta a fost botezul meu în obstetrică. Până să mă dumi-resc, femeia aproape că mi-a înșfăcat copilul din brațe.

— Să trăiești, maică. O fată, în sfârșit. Am patru băieți acasă!

Aceeași moașă, ocupată până peste cap cu o altă naștere, mi-a strigat prin ușă:

— Leagă-i cordonul și taie-l.

— Cu ce?

— Uite aici ață. Pune-ți întâi niște mănuși!

Mi-a aruncat ghemul cu ață. Am făcut apoi primele noduri operatorii adevărate din viața mea, pe acel cordon ombilical

Indiferent că se află în sala de nașteri a unui spitalul din Brașov, din București, sau din New York unde profesează acum, Adrian Sângeorzan practică ginecologia și obstetrica *pentru că este vorba despre viață*. Dar această *viață între femei* este în sine o veritabilă epopee eroică pe două continente, descrisă cu vervă și dramatism.

Autorul este și de data aceasta *între două lumi*, ca și în volumul său de debut, *Povestirile unui doctor de femei*, dar stăpânește narațiunea cu un alt nerv, dictat acum în *spunere* de încă o urgență: universul femeii. Iar Adrian Sângeorzan, slavă Domnului, are ce să *spună* cu asupra de măsură, și de dinăuntru și din afara spitalului, iar uneori, în ciuda tensiunii, o face chiar cu o binevenită nuanță de umor. Nu mai vorbesc de atâtea felurite identități, scene de viață câteodată aproape incredibile, scoase din marele *puzzle* american.

Cartea se citește cu sufletul la gură și îl impune pe Adrian Sângeorzan ca pe unul dintre cei mai talentați și interesanți prozatori români din acest început de veac.

DUMITRU RADU POPA
New York, 2013

P O V E S T I R I

CURTEA VECH E

Pentru a comanda online sau pentru lista completă a titlurilor publicate la Curtea Veche, vizitează www.curteaveche.ro

începi să afli

ISBN 978-606-588-601-8

9 786065 886018